

KAMUOYUNA

COVID-19 Sonrası Genelevlerde Yaşananlar Hakkında Bilgilendirme Notu

24.08.2020

Yaklaşık 6 aydır Covid-19 pandemisi tüm dünyada etkilerini sürdürmeye devam ediyor. Salgın önlemleri kapsamında 16 Mart Pazartesi günü tüm genelevler, genelevde çalışan kadınlar için hiçbir koruyucu, önleyici, tazmin edici önlem alınmadan kapatıldı ve kapılarına kilit vuruldu.

Türkiye’de “yeni normal” koşullarının uygulanmaya başladığı Haziran ayından bu yana Kırmızı Şemsiye Derneği’ne, genelevlerin belirsiz bir süre ile kapatılması sonucu birçok sorunla karşı karşıya kalan ve geçim kaynaklarını kaybeden seks işçileri tarafından sayısız bilgi edinme başvurusu yapılmıştır. Derneğimiz gerek e-mail gerek telefon gerekse Cimer üzerinden ilgili kamu otoriteleri ile iletişim kurup bilgi almaya çalışsa da genelevlerle ilgili genelgenin yayınlanmasını beklememiz söylenmekte ve genelgenin yayınlanacağı tarih belirsizliğini korumaktadır.

Seks işçilerinin Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği’ne yaptıkları başvurulara bakıldığında ise devlet desteğinden büyük bir kısmının yararlanamadığı, genelevde çalışan seks işçilerinin genelevlerin kapanmasından kaynaklı barınma, kayıtsız alana yönelme gibi sorunlarla karşılaştığı, kayıtsız alanda çalışan ya da çalışmak zorunda olanların ise büyük bir kısmının yaşamlarını idame ettirebilmek için Covid-19 riskine rağmen çalışmak zorunda kaldığı ve hiçbir sosyal destekten faydalanamadığı gözlenmektedir.

Hayatını idame ettirmek için çalışmak zorunda olan her insan gibi seks işçileri de çalışmak zorundadır. Dolayısıyla pandemide çalışma şekilleri düzenlenmeli, hastalık riskleri de görmezden gelinmeyerek düzenlemeler hayata geçirilmelidir. Meslek hayatlarında yaşadıkları ayrımcılık, hak ihlalleri, insan onuruna yakışmayan süregelen uygulamaları sessizce onaylanan bu grubun, bu dönemde yaşadıkları görmezden gelinemeyecek kadar kesindir.

Diğer ülkelerin uygulamalarına baktığımızda ise, alınan önlemler doğrultusunda genelevlerin açılmaya başlandığını ve seks işçilerinin alınan önlemlerle çalışmaya devam ettiğini görebiliyoruz. Amsterdam'da Red Light District'in açılışı, pandemiden önce mevcut olmayan güvenlik protokollerini izleme şartıyla gerçekleşiyor. Yunanistan'da hükümet genelevlerin açılmasına izin verdi. Hem müşterilerin hem de seks işçilerinin maske takmaları tavsiye edilerek, süre sınırlamaları ve hijyen kuralları getirildi. Avusturya ve Yeni Zelanda gibi seks işçiliğinin suç olmaktan çıkarıldığı ve ciddi koruyucu önlemlerinin yürürlükte olduğu bölgelerde Covid-19 bulaşını minimuma indirecek önlemler konusunda rehberlik sağlanarak seks işçilerinin çalışmasına izin verildi.

Türkiye'de ise kayıtlı alanda çalışan seks işçilerinin, genelevlerin kapatılmasından sonra ne yapacakları ve salgın riski tamamiyle ortadan kalkana kadar yaşamlarını nasıl idame ettirecekleri belirsizliğini korumaya devam etmektedir.

Öte yandan medyada turizm, ağırlama, ulaşım, tüketici ürünleri sektörlerinin nasıl etkilendiğine ilişkin haberlerini sık görür olsak da kayıtlı ve kayıtsız olmak üzere çalışan seks işçilerinin durumuyla ilgili pek az haber bulunmakta, yaşadıkları sorunlar görmezden gelinmektedir. Genelevlerin kapanmasından sonra, genelevde çalışan seks işçilerinin akıbeti kamuoyunca bilinmemektedir. Medyada görünür olamayan özneler, kamu otoritelerince de herhangi bir düzenleme getirilmemekte, genelevlerin ne zaman açılacağı konusu belirsizliğini korumaya devam etmektedir. Çalışanlar pandemiye ilişkin düzenlemenin olmamasından kaynaklı pek çok sorunla karşılaşmakta, birçoğunun en temel insan haklarından, örneğin barınma hakkına erişim hakkından yararlanamadığı gözlemlenmektedir. Bu kadınların şu an ne koşulda hayatlarını devam ettirdikleri belirsizliğini korumaya devam etmektedir. Kadına yönelik şiddetin her geçen gün arttığı, şiddetin şekillerinin de pandemi ile ilişkili olarak farklılaştığını görmezden gelmemiz, yok saymamız söz konusu olamaz.

Tüm dünyada pandemi devam ederken, genelevlerin ne zaman açılacağına dair bir bilgi bulunmamakta, öznelerin sürüklendiği kayıtsız alanlarda yaşayabilecekleri her türlü hak ihlalinin önü açılmaktadır. Diğer yandan kayıtsız alanda çalışan seks işçilerinin kolluk kuvvetlerinin hukuka aykırı idari faaliyetlerinden kaynaklı mağduriyetleri devam etmektedir. Evleri mühürlenmekte, kabahatler kanuna göre keyfi idari para cezalarına maruz kaldıkları gözlemlenmektedir.

**Kırmızı Şemsiye Cinsel Sağlık ve İnsan Hakları Derneği
olarak;**

**Tüm bu hak ihlallerinin ortadan kaldırılması için İçişleri
Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı başta olmak üzere yetkililerle
genelevlerin çalışma şartlarını, alınacak önlemlere ilişkin
koşulları;**

**sağlık açısından daha sıkı güvenlik protokolü
belirlenmesine ilişkin kuralları belirleyebileceğimizi tüm
kamuoyuyla paylaşıyoruz.**

**Pandemide herkes için eşit ve adil olan önlem talebinde
ısrar ediyoruz.**

